

Fylkesmannen i Trøndelag
Tröndelagen fylhkenålma

Retningslinjer

Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2018

06. juni 2018

Innhold

Formål virkeområde, grunnvilkår	3
Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag	4
§ 4 Miljøtilskudd til regionalt prioriterte kulturlandskap	4
§ 5 Miljøtilskudd til skjøtsel av bratt areal	5
§ 6 Miljøtilskudd til skjøtsel av utvalgte naturtyper	6
§ 7 Miljøtilskudd til beite av kystlynghei	6
§ 8 Miljøtilskudd til skjøtsel av biologisk verdifulle arealer	7
§ 9 Miljøtilskudd til friareal for kortnebbgås i Nord-Trøndelag	8
§ 10 Miljøtilskudd til setring	9
§ 11 Miljøtilskudd til skjøtsel av freda kulturminner	11
§ 12 Miljøtilskudd til ingen eller utsatt jordarbeiding	12
§ 13 Miljøtilskudd til grasdekt vannvei i åpenåker og vegetasjonssone/grasbelter mellom åker og vassdrag	13
§ 14 Miljøtilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel	14
§ 15 Miljøtilskudd til ugrasharving i konvensjonell kornproduksjon	15
§ 16 Miljøtilskudd til drift av beitelag, organisert beitebruk	15

Formål virkeområde, grunnvilkår

Miljøtilskuddet har sin bakgrunn i «Regionalt miljøprogram for jordbruket i Trøndelag 2018-22».

Rett til Miljøtilskudd forutsetter en miljøinnsats ut over det som kan forventes ved vanlig jordbruksdrift og som er i samsvar med forutsetninger og krav i forskrifter og retningslinjer.

Miljøtilskuddet beregnes etter satser, definisjoner og vilkår som fastsettes av Fylkesmannen i samråd med næringsorganisasjonene i landbruket på fylkesnivå, og kan innvilges til:

- a) Foretak som er berettiget produksjonstilskudd, jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd mv. i jordbruket,
- b) Beitelag som er registrert i Enhetsregisteret, jf. enhetsregisterloven av 13.06.1994, nr. 15

Skjøtselsplan: For miljøtilskudd til skjøtselstiltak etter §§ 4, 6, 7 og 11 skal det foreligge skjøtselsplan og arealene /objektet skal skjøttes i henhold til denne. Skjøtselsplanen skal beskrive objektet eller arealet som skal skjøttes, vise beliggenhet på kart og beskrive hvordan skjøtselen skal gjøres for at verdiene skal ivaretas eller økes. For slått angis slåttetidspunkt og handtering av avling, for beiting oppgis beiteperiode, dyreslag og antall beitedyr. For objekter eller områder som har dokumenterte miljøverdier, og som derfor er underlagt vern eller fredning, skal skjøtselsplanen forelegges vedkommende forvaltningsmyndighet dersom skjøtselen går ut over det som verne-/fredningsbestemmelsene sier.

Dokumentasjon av skjøtsel og drift: For alle tiltak som omsøkes miljøtilskudd skal det ved kontroll kunne framlegges dokumentasjon på at disse er gjennomført i henhold til regelverk.

Flere miljøtilskudd på samme areal:

Som hovedregel kan det bare gis ett miljøtilskudd til samme areal. I tilfeller hvor flere miljøtilskudd kan kombineres så er dette beskrevet under den enkelte ordning.

Tilskuddssatsene som er oppgitt er for de ulike tilskuddsordningene foreløpige satser. Hvert fylke blir tildelt ei ramme, og før utbetaling kan det bli nødvendig med endringer i satsene avhengig av søknadsmengden.

Areal avrundes etter vanlige avrundingsregler. Er totalarealet mindre enn ett dekar avrundes arealet oppover til ett dekar.

Søknad sendes kommunen elektronisk i Altinn. Søknadspapirer kan også fås hos kommunen og kan sendes dit sammen med nødvendige vedlegg.

Søknadsfrist for regionalt miljøtilskudd er 15. oktober, med unntak av Miljøtilskudd til organisert beitebruk, der søknadsfristen er 1. november.

Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag

§ 4 Miljøtilskudd til regionalt prioriterte kulturlandskap

Slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

- Øyer/holmer/veiløse områder
- Arealer med spesielle verdier
  - Setervoller

Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

- Øyer/holmer/veiløse områder
- Arealer med spesielle verdier
  1. Naturbeitemark og hagemark med verdi A eller B i Miljødirektoratet sin Naturbase.
  2. Områder verna som landskapsvernområde, naturreservat eller nasjonalpark.
  3. Andre særlig viktige områder med dokumenterte miljøverdier
  4. Setervoller

Foreløpig satser:

- kr 250 per dekar for slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (øyer/holmer/veiløse områder)
- kr 250 per daa for slått av jordbruksareal med spesielle verdier
- kr 150 per daa eller dyreenhet¹ for beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (øyer/holmer/veiløse områder)
- kr 150 per daa eller dyreenhet for beite av jordbruksarealer med spesielle verdier

Foretak som gjør en ekstra innsats for å holde særlig gjengroingstrua jordbruksarealer i hevd kan få miljøtilskudd til:

Slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap, øyer/holmer/vegløse områder

Ordninga gjelder områder uten veg-, bru- eller fergeforbindelse som høstes gjennom slått. Det skal ikke være kjørbart forbindelse til arealet. Mulig adkomst med traktor regnes som kjørbart forbindelse.

Slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap, arealer med spesielle verdier (setervoller)

Ordninga gjelder setervoller med seterbebyggelse eller spor etter seterbebyggelse.

Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap, øyer/holmer/vegløse områder

Ordninga gjelder områder uten veg-, bru- eller fergeforbindelse som høstes ved beiting. Minimum beiteperiode er 5 uker i sommerhalvåret. Hvis øyer/holmer som benyttes som beite er viktige hekkelokaliteter for bakkehekkende sjøfugl, bør beitinga starte etter 20/6. Det skal ikke være kjørbart forbindelse til arealet. Mulig adkomst med traktor regnes som kjørbart forbindelse.

Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap, arealer med spesielle verdier

Jordbruksarealer med spesielle verdier som kan være berettiget miljøtilskudd til beiting er:

1. Naturbeitemark med verdi A eller B i Miljødirektoratet sin Naturbase.

---

¹ 1 dyreenhet = 1 sau/geit, 1mjølkeku = 5 dyreenheter, 1 hest og ungdyr av storfe = 3 dyreenheter

2. Områder verna som landskapsvernområde, naturreservat eller nasjonalpark.
3. Andre særlig viktige områder med dokumenterte miljøverdier
4. Setervoller

Områdene under punkt 1, 2 og 3 skal være godkjent av Fylkesmannen etter forslag fra kommunen og skal ha skjøtselsplan godkjent av Fylkesmannen etter anbefaling fra kommunen. Setervollene trenger ikke forhåndsgodkjenning eller skjøtselsplan.

Arealet skal være registrert på kart og avgrensa til det som har direkte tilknytning til miljøverdiene.

Vilkår for alle tiltak

- Arealet må være jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka eller inmarksbeite).
- Ved slått skal avlinga samles opp og nyttas til fôr.
- Ved beiting skal beitinga være tilstrekkelig til at verdiene på arealer opprettholdes eller økes.
- Det laveste beregnede tilskudd ut fra areal eller dyreenheter blir det endelige tilskuddet.

Tilleggsvilkår Setervoller

- Setervollene må ha seterbebyggelse eller spor etter seterbebyggelse.

§ 5 Miljøtilskudd til skjøtsel av bratt areal

- **Slått av bratt areal**

Foreløpig sats: kr 130 per daa.

For å opprettholde åpne bratte arealer som et viktig element i kulturlandskapet kan gis miljøtilskudd til slått av bratt areal.

Vilkår:

- Arealet må være full- eller overflatedyrka og ha varig eng
- Arealet må høstes ved slått til dyrefôr.
- Helninga må være 1:5 eller brattere.
- Foretaket må slå minimum 20 daa bratt areal for å få tilskudd.

§ 6 Miljøtilskudd til skjøtsel av utvalgte naturtyper

- **Skjøtsel av slåttemark (slått)**
- **Skjøtsel av slåttemyr (slått)**

Foreløpig sats:

- kr 1000 per daa slått

For å ta vare på og forbedre de utvalgte naturtypene slåttemark og slåttemyr kan det gis miljøtilskudd til slått av disse.

Vilkår:

- Arealene skal være registrert som naturtype slåttemark eller slåttemyr med verdi A eller B i Miljødirektoratet sin «naturbase».
- Arealet må være holdt i hevd eller være restaurert.
- Arealene skal ha skjøtselsplan og denne skal være godkjent av Fylkesmannen.
- Skjøtselsplan skal følge av mal for skjøtselsplan
- Skjøtselen skal skje i henhold til skjøtselsplan
- Avlinga skal samles opp, fjernes fra arealet og brukes til fôr.

§ 7 Miljøtilskudd til beite av kystlynghei

Vinterbeiting av kystlynghei med utegangersau

Foreløpige satser:

- kr 150 pr. sau/lam

For å bidra til å ta vare på utvalgt naturtype kystlynghei kan det gis miljøtilskudd til beiting av denne med sau i utedrift på vinterbeite. Tilskuddet gis per sau og lam på vinterbeite.

Vilkår:

- Området som beites må bestå av kystlynghei, og være holdt i hevd.
- Det skal foreligge skjøtselsplan for kystlyngheia med kart og beskrivelse av verdiene, skjøtselen og hvordan dyrevelferden skal ivaretas.
- Dyretallet må være tilpassa beitegrunnet, og i samsvar med skjøtselsplanen.
- Sauene må gå ute hele året og ta opp hoveddelen av fôret ved beiting, såfremt de klimamessige og dyreetiske forholdene tillater det.
- Det skal foreligge dispensasjon fra krav om husdyrrom fra Mattilsynet. Rapporteringsplikten til Mattilsynet skal overholdes.

§ 8 Miljøtilskudd til skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

- **Slått av biologisk verdifulle arealer**
- **Beite av biologisk verdifulle arealer**

Foreløpige satser:

- slått kr 150 pr. daa
- beiting kr 75 pr. daa

For å stimulere til å ta vare på biologiske verdifulle arealer kan det gis miljøtilskudd til tradisjonell skjøtsel i form av slått eller beiting av slike arealer.

Vilkår:

- Arealene må være jordbruksarealer (full- og overflatedyrka eller innmarksbeite) som gir rett til areal- og kulturlandskapstilskudd.
- Arealet har ikke vært sprøytet med kjemiske plantevernmidler, blitt tilført mineralgjødsel eller blitt pløyd eller jordarbeidet de siste 10 år.
- Arealet er prega av lang tids bruk til slått og/eller beite, og har innslag av planter som er karakteristiske for gammel kulturmark.

Ekstra vilkår ved beiting:

- Beitearealet skal fremstå som et godt brukt beite uten nevneverdig gammelgras, slik at arealtilstanden på sikt opprettholdes eller bedres.
- Det må ikke foregå tilleggsfôring som fører til trakkskader, tap av biologisk mangfold og erosjon på arealet det søkes tilskudd for.

Ekstra vilkår ved slått:

- Slåtten gjøres med skjærende eller klippende redskap (ikke slagghøster eller beitepusser) og med lette maskiner slik at verdiene opprettholdes eller øker.
- Avlinga skal samles opp, fjernes fra arealet og brukes til fôr.

§ 9 Miljøtilskudd til friareal for kortnebbgås i Nord-Trøndelag

Grasarealer som friarealer for kortnebbgås

Foreløpige satser:

- Høyt beitetrykk kr 750 per daa
(Kun i «prioriterte områder» og med skriftlig avtale med Fylkesmannen)
- Middels beitetrykk kr 350 per daa
- Lavt beitetrykk kr 160 per daa

For full- eller overflatedyrka grasarealer, kan det gis miljøtilskudd til «friarealer» der kortnebbgåsa kommende år fritt kan beite uten å bli jaga. Dette gjelder utvalgte områder i kommunene Verdal, Levanger, Steinkjer, Verran, Inderøy, Steinkjer, Snåsa og Overhalla. Gjødsling, kan gjøres som normalt på friarealene.

Tilskuddene gis etter hvor stort beitetrykk kortnebbgåsa har på arealene. De utvalgte områdene vises i kartet «gås friareal» som finnes på <http://www.gint.no/landbruk>

Kommunene Overhalla, Snåsa og Verran er ikke kartlagt for gåsebeiting og har derfor ikke avmerka områder i kartet. I disse kommunene kan miljøtilskudd gis i områdene:

- Overhalla: gåsas kvileområder ned mot Namsen
- Snåsa: områdene ned mot Seemsøra
- Verran: Malm, ned mot Beistadfjorden

Miljøtilskuddet utmåles etter hvor mye gåsa i søknadsåret har beita på det aktuelle friarealet, og har tre tilskuddssatser, høyt beitetrykk, middels beitetrykk og lavt beitetrykk.

Høyt beitetrykk gis i «prioriterte områder» til foretak som har skriftlig avtale med Fylkesmannen, anbefalt av kommunen, der søker forplikter seg til å utføre definerte tiltak som øker grastilgangen for gåsa i beiteperioden. Avtalen er toårig og må inngås innen 10. mai i søknadsåret. Søknad om avtale sendes kommunen innen 14. april.

Det forutsettes at arealene, der det inngås avtale, tidligere år har vært heilt nedbeita av gåsa og av den grunn har fått stor avlingsreduksjon.

Middels beitetrykk er det når arealene er heilt nedbeita av gåsa og en får av den grunn stor avlingsreduksjon.

- Graset 15. mai er beita av gås ned til < 5 cm
- Grasavlinga er redusert på grunn av gåsebeiting til < 1,3 rundball eller 220 kg ts per dekar, ved førsteslått

Lavt beitetrykk er det når arealene har hatt betydelig gåsebeiting, men er ikke beita heilt ned. Her fører gåsebeitinga til noe avlingsreduksjon.

- Graset 15. mai er beita av gås ned til 5 -10 cm
- Grasavlinga er redusert på grunn av gåsebeiting til mellom 1,3 -2,0 rundball eller 220-360 kg ts per dekar, ved førsteslått

Underkultur i korn som friareal

Det kan for «prioriterte områder» gis tilskudd til «lavt beitetrykk» til kornarealer med godt etablert underkultur av vanlig grasgjenlegg eller andre flerårige grasarter

Vilkår for underkultur i korn:

- Underkulturen skal ha en dekningsgrad på minimum 75 % innen utgangen av oktober i såingsåret.
- Arealene bør vårgjødsles tidlig påfølgende vår for å gi bedre vekst av «underkulturen».
- Arealene skal påfølgende år ikke pløyes eller jordarbeides på annen måte før etter 17. mai.

Flere tilskudd for samme areal:

Areal som får tilskudd til «underkultur i korn» kan også få tilskudd til «ingen/utsatt jordarbeiding».

Dokumentasjon

Søkere skal kunne dokumentere størrelsen på beitetrykket som har vært på de omsøkte arealene. Dette kan gjøres ved foto og uttalelse fra veiledningstjenesten/kommune, samt notater om avlingsmengde. For nye arealer, eller vesentlig økt belastning på enkeltbruk vil det bli etterspurt dokumentasjon for grovfôrkjøp eller tilsvarende dokumentasjon som viser vesentlig avlingstap. Arealer som har hatt lite beiting av gås, og dermed lite avlingstap, er ikke berettiga tilskudd til friareal.

Kontakt kommunen før 15. mai

De som ønsker å søke om friareal for kortnebbgås bes ta kontakt med kommunen før 15. mai i søknadsåret. Dette for at kommunen skal ha mulighet til å vurdere beitetrykket

Ordningen har øremerkede midler, med en tilskuddsfordeling mellom kommunene. Rammen økes kun ved økning gjennom jordbruksforhandlingene. Kommunene har en ramme som de må forholde seg til.

§ 10 Miljøtilskudd til setring

- **Drift av enkeltseter og felleseter med melkeproduksjon i minimum 6 uker**
- **Drift av enkeltseter og felleseter med melkeproduksjon i minimum 4 uker**
- **Drift av enkeltseter med foredling. Drift av felleseter med foredling**

Foreløpige satser:

- Melkeproduksjon i minimum 6 uker kr 50.000 per seter
- Melkeproduksjon i minimum 4 uker kr 45.000 per seter
- Tillegg for foredling på setra kr 10.000 per seter

For å stimulere til seterdrift kan det gis miljøtilskudd til foretak som har hele eller deler av sin melkeproduksjon på seter, og der melka leveres til meieri eller videreforedles på setra. Med seter menes anlegg der det tidligere har vært drevet setring, og der det finnes permanent husvære for personell, fjøs for dyra og egne rom for lagring og handtering av produkter.

Vilkår for seter der hoveddelen av melkeproduksjonen i seterperioden foregår på setra

- Det skal være melkeproduksjon på setra i minst 4 uker
- Melka fra setra skal videreføres på setra eller leveres meieri.
- Hoveddelen av melkeproduksjonen skal i tilskudsperioden foregå på setra. I tilfeller med store besetninger, og ikke nok plass på setra til halve melkeproduksjonen, så kan en mindre andel godkjennes.
- Kyr som går med diende kalv regnes ikke som melkekyr og tilfredsstiller ikke kravet om melkeproduksjon.
- Bygningene på setra skal ikke ha vært benytta til helårs husdyrproduksjon.
- Drifta skal ha klar tilknytning til tradisjonell, lokal seterkultur.
- Det forutsettes at det foreligger nødvendige godkjenninger eller tillatelser for den virksomheten som foregår på setra.
- Det skal føres noteringer over setersesongens varighet, beitepraksis og antall dyr, samt logg for leveranse og foredling.
- Tilskuddet gis per seter og fordeles mellom involverte foretak dersom det er felleseter.

Tilleggsvilkår for seter med foredling (Produksjonssetrer):

- Melk fra setra eller andel av den skal videreføres på setra.
- Foredlinga skal være godkjent av Mattilsynet.
- All produksjon på setra skal loggføres og skje i samsvar med krav fra Mattilsynet.
- Tilskuddet gis per seter og fordeles mellom involverte foretak dersom det er felleseter.

Vilkår for seter med 2-5 mjølkekyr, melkeproduksjon og foredling (besøkssetrer)

- Setrer med 2-5 melkekyr må ha både melkeproduksjon og foredling på setra
- Det skal foregå melkeproduksjon på setra i minst 4 uker
- Melka fra setra skal videreføres på setra.
- Seterfolket må bo på setra i minst 4 uker av setringsperioden.
- Det skal melkes minst 2 kyr eller 10 geiter to ganger daglig.
- Kyr som går med diende kalv regnes ikke som melkekyr og tilfredsstiller ikke kravet om melkeproduksjon.
- Drifta skal ha klar tilknytning til tradisjonell lokal seterkultur.
- Det skal foreligge nødvendig godkjenning for den virksomheten som foregår på setra.
- All produksjon på setra skal loggføres og skje i samsvar med krav fra Mattilsynet.
- Setra skal være åpen for besøkende. Det skal kunngjøres på hensiktsmessig måte når setra er i drift, og at besøkende ønskes velkommen. Det skal føres gjestebok over besøkende
- Tilskuddet gis per seter og fordeles mellom involverte foretak dersom det er felleseter.

Flere tilskudd:

Det kan gis tilskudd både til melkeproduksjon og foredling på samme seter

§ 11 Miljøtilskudd til skjøtsel av freda kulturminner

- **Skjøtsel av gravfelt**
  - Slått
  - Beite
- **Skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner**
  - Slått
  - Beite

Foreløpige satser:

- Beite, kr 200 per dekar
- Slått, kr 1000 per dekar

For å ta vare på og skjøtte gravfelt og andre automatisk freda kulturminner på innmark kan det gis miljøtilskudd til beiting og slått av disse.

Med freda kulturminner menes at de er freda etter kulturminneloven. Det er en forutsetning at kulturminnene er registrerte i offentlige register/arkiver

Kulturminner som omsøkes skal være registrert på kart og avgrensa til selve kulturminnet med sikringssone.

Vilkår:

- Tilskuddet gjelder bare kulturminner som er synlige på overflata
- Skjøtselen skal være i samsvar med forvaltningsmyndighetens anbefalinger.
- Kulturminnet skal framstå som godt skjøtta . Det skal ikke være nevneverdig gammelgras og annet som gir inntrykk av gjengroing.
- Det må ikke anvendes kjemiske plantevernmidler, mineralgjødning eller husdyrgjødsel på arealet, med mindre dette er godkjent av kommunen og forvaltningsmyndigheten.
- Det skal foreligge en enkel skjøtselsplan som sier litt om kva kulturminnet er og hvordan det skal skjøttes for at verdiene skal ivaretas eller økes.
- Der det gis tilskudd til skjøtsel av freda kulturminner skal disse være tilgjengelige for allmennheten. Tilgjengeligheten kan avgrensas dersom særlige hensyn tilsier dette. Slike forhold kan være hensyn til beitedyr og sikkerhet, særlig sårbare miljøverdier, driftsmessige ulemper eller privatlivets fred.

Ekstra vilkår ved beiting:

- Ved beiting må det ikke forgå tilleggsgjøring inne på arealet som kan medføre skade på kulturminnene

Ekstra vilkår ved slått:

- Ved slått skal avlinga samles opp, fjernes fra arealet og brukes til fôr.

§ 12 Miljøtilskudd til ingen eller utsatt jordarbeiding

Tiltak	Erosjonsrisikoklasser	Foreløpige satser kr. per dekar	
		Andre områder	Prioriterte områder
Arealer som ikke jordarbeides om høsten. Se «godkjente vekster» nedenfor	Liten erosjonsrisiko	20	60
	Middels erosjonsrisiko	20	60
	Stor erosjonsrisiko	150	150
	Svært stor erosjonsrisiko	190	190

Det kan det gis tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding på areal med ettårige vekster som ikke høstpløyes. Formålet er å redusere tap av matjord og næringsstoff fra dyrka mark til vassdrag. Tilskuddet differensieres mellom «**andre områder**» og «**prioriterte områder**».

Godkjente vekster: Korn, oljevekster, erter, karve, frøeng siste høstingsår, grønn gjødsling, og grønnfôrvekster sådd med liten radavstand og der bare overjordiske deler høstes.

Eng omfattes ikke av ordningen. Korn med gjenlegg er å betrakte som engareal når kornet er høsta.

Erosjonsrisikoklasser: Tilskudd kan gis når arealet har liten, middels, stor og svært stor erosjonsrisiko i prioriterte områder, mens for andre områder gis tilskudd til kun stor og svært stor erosjonsrisiko. Temakart for erosjonsrisiko utarbeidet av NIBIO skal brukes for arealer som dekkes av disse kartene. Kartene er lagt inn som temakart under <http://www.gint.no/landbruk>

Kommunen skal i tvilstilfelle og for arealer som ikke dekkes av temakartene, benytte Jordforsk/Landbruksdepartementet sin «*Veileder for prioritering av arealer for tilskudd til endret jordarbeiding*» (1993) ved beregning av erosjonsrisiko.

Vilkår:

- Omsøkte arealer skal være avmerka på kart i søknaden (digitalt)
- Arealer som gis tilskudd skal ikke jordarbeides før 1.mars året etter høsting av hovedveksten
- Halmen på areal som gis tilskudd skal ikke brennes på åkeren

Prioriterte områder

«Prioriterte områder» ligger i nedbørfeltet til vannforekomster med dårlig eller svært dårlig miljøtilstand og med omfattende kornproduksjon. I disse områdene er det spesielt viktig å redusere tilsig av næringsstoffer til vassdrag.

Andre områder

«Andre områder» omfatter arealer som ikke har blitt prioritert. Disse områdene er vurdert å ha lavere belastning til ferskvann enn de områdene som er i prioritert.

Detaljert kart over elver og bekker i «prioriterte områder» i den enkelte kommune ligger i den digitale søknadsløsningen for RMP-tilskudd og på <http://www.gint.no/landbruk> under temalag RMP-verktøy -> prioriterte områder utsatt jordarbeiding 2018.

§ 13 Miljøtilskudd til grasdekt vannvei i åpenåker og vegetasjonssone/grasbelter mellom åker og vassdrag

Foreløpig sats:

- kr 35 per løpemeter

Hensikten med denne ordninga er å hindre at jordpartikler, næringsstoffer og plantevernmidler kommer ut i vassdrag.

Godkjente vekster: Korn, oljevekster, erter, karve, frøeng siste høstingsår, grønn gjødsling, og grønnforvekster sådd med liten radavstand og i grønnsak- og potetarealer.

Grasdekt vannvei med formål å redusere erosjon:

Med grasdekt vannvei menes det at det på jordbruksareal er grasdekke i terrengsenkninger/daler der overflateavrenning samles, og arealer som oversvømmes fra tilliggende vassdrag.

Grasbelte/vegetasjonssone mellom åpen åker og vassdrag for å holde tilbake jordpartikler

Med grasbelte menes at en har et innmarksareal med gras mellom åkerkant og vassdrag eller mellom åkerkant og kantvegetasjonen til vassdrag. Grasbeltet kan ikke starte lenger unna vassdraget enn 20 meter (målt i horisontalplan). Med vassdrag menes elv, bekk, kanal/åpengrøft og innsjø/vatn

Vilkår for grasdekt vannvei og grasbelte/vegetasjonssone:

- Tilsådd vannvei/grasbelte må være minst 10 m bred.
- Grasveksten må være godt etablert om høsten
- Tilskudd kan gis til ettårig eller flerårig vannvei/grasbelte
- Vannvei/grasbelte skal ikke gjødsles, bortsett fra i anleggsåret
- Jordarbeiding kan bare skje i forbindelse med fornying, men ikke før 1. mars året etter tilskudd er innvilget
- Vannvei/grasbelte skal ikke sprøytes ned ved fornying

Vilkår særskilt for grasbelte/vegetasjonssone:

Skal høstes enten ved slått eller beiting. Etter slått skal avlinga fjernes. Eventuell beiting skal skje uten unødig opptrækking som øker erosjonsrisikoen.

Flere tilskudd for samme areal:

Areal som får tilskudd til «grasdekt vannvei i åpenåker» kan også få tilskudd til utsatt jordarbeiding.

§ 14 Miljøtilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel

- **Spredning i vår/ vekstsesong**
- **Bruk av tilførselsslanger**
- **Nedlegging/nedfelling i eng**

Foreløpige satser:

- kr 20 per dekar for spredning i vår /vekstsesong
- kr 30 per dekar for bruk av tilførselsslanger
- kr 25 per dekar for nedlegging/nedfelling i eng

Spredning i vår / vekstsesong

Som et tiltak for redusert utslipp luft og vann og for å gjøre mest mulig av næringsstoffene i gjødsla tilgjengelig for plantevekst, gis det tilskudd til spredning av husdyrgjødsel i vår/vekstsesong.

Vilkår:

- Siste frist for spredning av husdyrgjødsel på foretaket er 10. august.
- Det skal høstes avling etter spredning (samme år). Beiting regnes som høsting
-

Bruk av tilførselsslanger i tillegg til «spredning i vår/vekstsesong»

Arealer som får tilskudd til spredning i vår/vekstsesong kan i tillegg gis tilskudd for bruk av tilførselsslange i stedet for tankvogn for å transportere husdyrgjødsel fra lager til spreder på dyrkajorda.

Vilkår:

- Bruke tilførselsslange med spredeutstyr.
- Siste frist for spredning av husdyrgjødsel på foretaket er 10. august.
- Det skal høstes avling etter spredning (samme år). Beiting regnes som høsting

Nedlegging/nedfelling av husdyrgjødsel i eng.

Det gis 25 kr per daa dersom det brukes spredeutstyr som legger husdyrgjødsel direkte i strenger på bakken eller feller husdyrgjødsel ned i bakken i eng. For å være berettiga tilskuddet må foretaket tilfredsstille reglene for spredning i vår/vekstsesong der all husdyrgjødsel brukt på foretaket spres før 10. august. Det må på alle sesongens gjødslinger med husdyrgjødsel brukes nedlegging /nedfelling som metode for at et areal skal være berettiga tilskudd til nedlegging/nedfelling.

All bruk av husdyrgjødsel må kunne dokumenteres. Tilskuddet gis i tillegg til «spredning vår/vekstsesong» og kan gis i tillegg til «bruk av tilførselsslange».

Flere tilskudd for samme areal:

Areal som får tilskudd til miljøvennlig spredning kan også få tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding, grasdekt vannvei og ugrasharving dersom reglene for disse oppfylles.

§ 15 Miljøtilskudd til ugrasharving i konvensjonell kornproduksjon

Foreløpig sats

- kr 60 per dekar

Tiltaket har som formål å redusere faren for tap av plantevernmidlerrester til grunnvann og vassdrag. Gjelder ikke areal som DEBIO har klassifisert som karensareal eller som økologisk drevet.

Vilkår:

- Arealet skal ugrasharves mot frøugras minst en gang i vekstsesongen
- Arbeidet må foregå på en slik måte og på et slikt tidspunkt at det har tilfredsstillende effekt på ugraset
- Det skal ikke brukes kjemiske ugrasmidler på arealet før høsting. Ordningen er ikke til hinder for sprøyting mot sopp i vekstsesongen eller mot kveke etter innhøsting.
- Det skal føres skiftenotater for arealer som er ugrasharva. Notatene skal inneholde dato for utført ugrasharving. Ved leieharving skal kvittering for utført ugrasharving kunne framvises.

Flere tilskudd for samme areal:

Areal som får tilskudd til ugrasharving kan også få tilskudd til utsatt jordarbeiding.

§ 16 Miljøtilskudd til drift av beitelag, organisert beitebruk

Foreløpige satser:

- Drift av beitelag, storfe/hest, kr 31 per dyr sanket
- Drift av beitelag, sau og lam/geit, kr 21 per dyr sanket

For å fremme organisert beitebruk, og for å få god utnytting av utmarksbeiter, gis det tilskudd til drift av beitelag.

Tilskuddsordningen gjelder for beitelag med sau og lam, geit, hest og storfe som beiter i utmark i minst fem uker.

Vilkår:

- Beitelaget må være registrert i Enhetsregisteret og ha minst 2 aktive medlemmer.
- Beitelaget skal organisere og tilrettelegge for felles beitebruk i utmark, og være åpent for brukere som har tilgang til beiteområdet til beitelaget.
- Laget skal organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking i beiteområdet.
- Det skal foreligge en plan for tilsyn og for sanking og laget skal dokumentere tilsynet.